

Uredništvo in upravlništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Haročnina listu:

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrť leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Št. 59.

Maribor, dne 28. maja 1913.

Letnik V.

Patriotizem na preklic.

Živimo v dobi nemškega „patriotizma.“ Koli-
kor je nam znano, niso avstrijski Nemci še nikoli s
tolikim pathosom in tako vsiljivo-bahaške prodajali
svoj avstrijski patriotizem, kakor v zadnjem času.
Od najbolj zakotnega vsenemškega lističa do tako-
imenovanih dunajskih svetovnih listov se vse kar
cedi patriotičnega duha. Da bi to povdarjanje nemš-
kega patriotizma imelo še tem več efekta in bi se s
kontrastom tem krepkejšo učinkovalo, se denuncira
slovanske avstrijske narode kar na debelo kot nepa-
triotične.

Vse to je pa gola hinavščina, podlo šarlatan-
stvo. Nemci se delajo patriotične samo za to, ker u-
pajo na ta način ohraniti svojo premoč. Neutešljiva
želja po nadvladi jim sili patriotične besede na jezik.
Z grozo vidijo, da se njihovo absolutno gospodarst-
vo v državi bliža zatonu. Dvakrat toliko Slovanov,
ki se sedaj zavedajo svoje moči, se ne bo pustilo še
nadalje od njih komandirati. Taka zahteva ni samo
nehonetna in krivična, da jo merodajni krogi ne mo-
rejo vzeti za princip, temveč je to naravnost proti-
naravno, nemogoče. Popolnoma drugače bi pa stale
stvari, če bi se posrečil nemški naklep: najvišja
mesta morajo priti do uverjenja, da se smejo zane-
sti samo na nemški narod, kajti samo temu je za ob-
stoj monarhije, med tem ko streme slovanska ljudst-
va samo za tem, kako bi državo razbili. Zato je e-
diro pametno, umestno in pravično, da se da Nem-
cem z najvišjim dovoljenjem vso oblast nad Slovani,
kajti le na ta način se obvaruje državo pogube. —
Quod erat demonstrandum . . .

Iz tega premeteno in zlobno zamišljenega vidi-
ka se v zadnjem času vodi nemška politika. Uduše-
ni so vsi ljubezenski občutki za rajh, potlačeno je
hrepenenje po pikelhavbi in ljubezen do Hohenzol-
lerncev je prepovedana. Včasih pa vseeno še vz-
bruhne na dan pravo mišljenje in potem se pokaže:
nemški patriotizem je patriotizem na preklic. Če se
Nemcem izroči avstrijske Slovane na milost in ne-
milost, potem jim je Avstrija dobro došla, če se pa
da Slovanom pravico, potem naj jo vrag zajaše . . .

V okrepitev naše trditve samo nekaj dogodkov
iz zadnjega časa:

Znani izrek mariborskega pastora Mahnerta,
izgovorjen ob proslavi stoletnice osvobodilnih bojev,
ki smo ga priobčili pred dobrim tednom, je našim

čitateljem gotovo še v dobrem spominu. V njem pove
Mahnert brez ovinkov, da gredo Nemci z Avstrijo sa-
mo toliko časa, dokler bo pospeševala nemštvo in
protestantizem, v nasprotnem slučaju bi znali iti pa
drugo pot.

Ravno na tem shodu je Mahnert tudi brezmej-
no hvalil protestantizem. Pravil je, da so se Nemci
otresli Napoleonovega jarma samo po zaslugi prote-
stantov in ponavljal že obrabljeno frazo: deutsch
sein heißt lutherisch sein! Ne glede na to, da je
Mahnert s temi trditvami žalil katoliške Nemce, so
te trditve tudi skrajno žaljive za Avstrijo in dina-
stijo. Habsburška Avstrija je igrala v bojih proti
Napoleonu važno vlogo. Nadvojvoda Karol je bil pr-
vi, ki je odvzel Napoleonu gloriolo nepremagljivosti.
Če se tedaj slika protestante za edine rešitelje iz Na-
poleonove oblasti, je to nehonetno in ne more zasle-
dovati drugega cilja, kot da povzdigne slavo Prusi-
je in Hohenzollerncev, med tem ko omanjša pomen
katoliške Avstrije in Habsburžanov.

V soboto zvečer se je vršilo v Gradcu zboro-
vanje vsenemcev, ki je pa bilo obiskano tudi še od
drugih nemških strank. Glavna govornika sta bila
poznati ljubljanski pastor Hegemann in dunajski
schönererijanec dr. Ursinn. Odgovarjal jima je ne-
ki nemško-radikalni dijak Hummer. Pri tem je pri-
šlo do sledečih veleznačilnih intermezov (glej „Gr.
Volksblatt“ od dne 26. maja!). Ko se je Hummer o-
značil za Nemca in patriota in obsodil
„živijo“-klice na Hohenzollernce, so
se spustili zborovalci v zaničevalen po-
smeh (!). Hummerju je odgovarjal dr. Ursinn, ki
je med drugim branil klicanje „živijo“
Hohenzollern, kar je povzročilo med
poslušalci viharno odobravanje (!).

Naj zadostujejo ti slučaji. Kažejo pač jasno do-
volj, da je nemški patriotizem samo na jeziku. V
sreču Nemcev gori ogenj ljubezni za mater Prusijo in
v njihovem altarju stoji Hohenzollern. Če hoče Av-
strija sama sebi dobro, naj vendar že to vpoštevata in
naj se otrese ljudi, ki jo hočejo izrabljati v politič-
no-nacionalne in njej sovražne namene.

Žalostne razmere na Hrvaškem.

Neki prijatelj piše „Domoljuba“:
Bil sem sedaj eno leto na Hrvaškem v raznih

krajih in videl na svoje oči tamošnje tužne razmere.
Pri nas se morda ta ali oni čudi, kako je mogoče,
da vlada na Hrvaškem absolutizem. Ali kdo je videl
tamošnje razmere, se temu ne čudi. Hrvaški narod
je takorekoč že ubit. Gospodarsko stoji na sila slá-
bih nogah, bogataši, trgovci in obrtniki in fabri-
kanti so skoro sami Mažari in Nemci in židovi, koji
poslednji drže seveda z Mažari, uradništvo se ne
sme ganiti, kmet je čisto neveden in strašen siro-
mak. Poleg tega je celi narod hrvaški silno pokvar-
jen, zlasti v Slavoniji, kjer nočejo niti otrok imeti.
Veliko boljši so pa Primorci in Dalmatinci.

K vsemu temu je hrvaški seljak še len in sila
potraten, če ima le s čim, a inteligenca pa živi v
veselju, kakor da jim je jutri iti na vislice.

V teh razmerah delajo Mažari na mažarizacijo
na vseh koncih in krajih, posebno z železnicami,
kjer se nikdo ne sprejme v službo, ki ne zna ma-
žarski.

Če bo šlo to tako naprej, je hrvaški narod še
prej izgubljen, ko slovenski. Za rešitev hrvaškega
naroda je treba mnogo dela, kakor se iz tega lahko
vidi. Pred vsem bi bilo treba poslati k nam duhov-
nike, da bi se pri nas učili organizacije in potem
doma moralno okrepili in povzdignili ljudstvo in pa
njegovó voljo, katero nemoralnost strašno uničuje.

Drugo, kar bi bilo Hrvatoma nujno potrebno,
so mali kreditni zavodi, posojilnice, kjer bi seljak
lahko in brez velikih stroškov dobil v silo denar. —
Sedaj si ga navadno izposoje od židov in to na
menice na procen te od 200%! Kmet si na primer iz-
posodi 10 K, a čez mesec dni mora vrniti 20 kron!
Če tega ne more plačati, se mu naredi nova menica
na 40 K in tako naprej, dokler ne pride posestvo na
licitacijo in židom ali Švabom v roke. Hrvat gre pa
v Ameriko. Ali če Slovenci te organizacije Hrvatov
ne vzamejo sami v roke, Hrvati ne bodo storili nič,
ker so preletargični in apatični za ljudski blagor,
pa si tudi pred Mažari ne upajo.

Naše prireditve.

Sv. Jurij v Slov. gor.

Lep je bil mladeniški mesečni shod na binkoš-
no nedeljo. Še lepše se je vršilo na telovo dekliško
zborovanje. Navzočih nad 100 mladenk. Zastopana
je bila jareninska Dekliška zveza in tudi šentjakob-
ske mladenke niso izostale. Shod pozdravi Androj-

nica, ki se je iz vseh delov sveta zbrala na tem pro-
storu. Priznati pa moram, da nisem našel one suro-
vosti, ki je splošno razširjena med pustolovci v zla-
tokopih. Večina ljudi se mi je zdela brezbrizna in
otopela. Delali so za plačilo ter jih ni dosti brigalo,
ali so nakopali več ali manj blaga. Bil sem poleg, ko
je neki mož našel kamen, vreden več tisoč angleških
funtov. Ko sem mu k temu čestital, je skomignil z
rameni.

— Kaj imam od tega? Moja plača ne bo nič
večja in nič manjša.

In mož je imel prav.

Moj sum je padel na nekega mladega človeka,
Irca, katerega so vsi klicali le Bill. Bil je zvít in
premeten dečko, ki je imel nekaj zavračnega v sebi.
Sklenil sem, da ga zalezujem, kar sem tem lažje sto-
ril, ker je bil moj prostor blizu njegovega, a nekoli-
ko višje, da sem lahko opazoval vse, kar je on po-
čenjal.

Spočetka nisem našel nič sumljivega, izvzemši
to, da je bil Bill velik prijatelj ptičev. Kadar je pri-
šel od kosila, je prinesel seboj drobtine, katere je
potresel okrog svojega prostora, kjer se je vedno
nahajala velika množica vrabcev. To pa ni bilo nič
posebno sumljivo. Osamelost in pomanjkanje vsake
zabave v prostih urah povzroča pri ljudeh različ-
ne posebnosti. Tako je bil v taboru človek, ki je z
neznanskim trudom udomačil par divjih podgan, ka-
terih je mrgolelo v taboru.

Bližala se je sobota.

Radi jeze, da se mi je ponesrečila misija, sem
zelo slabo spal. Vstal sem zgodaj ter odšel ven na
polje. Povsod je vladala tišina, le na prostoru Billa
je žvrgolelo veliko ptičev.

Tedaj sem v polutemi zapazil postavo, ki se je
prihuljeno bližala jati ptic. Skril sem se za neko vi-
šino ter čakal.

PODLISTEK.

Ukradeni demanti.

Iz zapiskov detektiva. Priredil G. P.
Afera ponarejanja menic pri William Brothers
me je povedla celo v Južno Afriko. Šlo se je za par
milijonov in radi tega se je izplačalo narediti dolgo
pot okrog polovice sveta in to tem bolj, ker je bilo
moje domnevanje resnično in sem našel v Kapstadtu
konce vseh onih nitk, katere sem bil zbral z velikim
naporom.

A to le mimogrede. Na o tej aferi, poročati ho-
čem o majhni epizodi, ki je zvezana z mojim bivan-
jem v Južni Afriki, ki je zanimiva v marsikaterem
oziru, posebno glede kraja, v katerem se je epizoda
zavrhila.

Kolegi v Kapstadtu so me kaj prijazno spreje-
li. Posebno policijski načelnik, po imenu Macpherson,
mi je bil kaj uslužen ter mi je šel v moji stva-
ri tako radevolje na roko, da se je med nama v par
dnevih razvil pravo prijateljstvo.

Macpherson je bil zelo vesten in dober urad-
nik. Presenetilo me je torej, da je nekega večera te-
kom pogovora omenil, da se ne čuti trdnega na svo-
jem mestu ter da pričakuje, da bo v kratkem iz gla-
vnega mesta prestavljen na kako manj vredno mesto
na deželi.

— In najhujše je, — je prostodušno dostavil,
— da imajo ljudje, ki delajo na moj padec, deloma
prav. Ti so v prvi vrsti trgovci z demanti, ki mi ne
morejo odpustiti, da se z vso strogostjo držim postav.
Vsak dan stavijo v liste poročila z vsebino, da se
poštene trgovce šikanira, dočim evete na skrivnem
trgovina z ukradenimi demanti, ne da bi mogla ali
hotela policija to zabraniti. Povzpeli so se ti ljudje
celo do prikritih namigavanj. In jaz se ne morem

braniti, ker je dejstvo, da ostaja skrivna trgovina z
ukradenimi demanti, kljub strogim odredbam družb
in vsem naporom policije.

— Ena usluga je vredna druge, Macpherson,
— sem rekel. — Vi ste pomagali meni in jaz hočem
storiti isto. Tu me nihče ne pozna in nikdo me ne
bo sumil!

Posledica tega razgovora je bila, da sem tri
dni pozneje skupno s kakim ducatom drugih ljudi
stal v posredovalnici za delo na demantnih poljih.
Delavci, posebno belci, so v ondotni deželi kaj iska-
no blago. Sprejeli so me brez vsakega ugovora. In
nikdo ni slutil v meni detektiva in niti ravnatelj ni
so vedeli ničesar o tej stvari.

Varnostne odredbe so bile več kot stroge. Še
predno se stopi v rovni distrikt, se mora v posebnem
poslopu vsakdo do nagega sleči. Privatno obleko
vzame družba v varstvo in delavci dobe delavske
obleke, kakor tudi orodje od firme. Prostor, kjer se
kopljejo demanti, je obdan z dvojno mrežo iz bodeče
žice. V ozkem prostoru med obema mrežama patruli-
ra neprestano veliko število paznikov, ki so vsi do-
bro oboroženi ter vodijo seboj pse, dresirane na člo-
veka. Noben delavec ne sme tekom tedna zapustiti
prostora. V soboto zvečer odkorakajo delavci v sku-
pinah in prej imenovano poslopje. Tam dobi vsakdo še
precejšnjo porcijo ricinus-olja kot protisredstvo proti
eventuelno zavžitim demantom. Nato morajo vsi v ko-
pelj in še le potem se jim izroči privatno obleko ter
se jim izplača mezdo.

Zdelo se mi je v resnici nemogoče, odnesti tu-
di najmanjši kamenček. In vendar so se dogajale še
vsak teden po zadržilu Macphersona večje tatvine.
Stal sem pred zagonetko. Tem bolj me je mikalo, —
najti rešitev.

Prvi teden sem porabil za to, da sem skrivo-
ma opazoval svoje sodelavce. Bila je to pestra meša-

nova in povdarja, da je veselo znamenje, da se dekleta v tako lepem številu udeležujejo sestankov. Včasih nekatere starejše članice izostanejo, pa se še vedno nove pridružijo.

Volmat Terezija in Dolajš Julijana primerjata naravni maj s cvetjem in petjem in vzbujajočo se krasoto mladosti dekliškega življenja. Tako nežno je, tako obetajoče polno upov in nad, da se človeku zamisli uboga mladina, ako zapade duhovnemu mrazu spriženega življenja. Opozarjata tovaršice, naj pridno gojijo duhovne ovetke v maju življenja, kakor je tudi naravna pomlad posejana s tisočeriimi ovetkami in rožicami raznih vrst, a tudi raznih pomembnih nauk.

Kokol Julijana deklamuje pesmico: „Prazna kapelica. Kar je kapelica brez Marijine podobe, to je dekliško srce brez čednostnega življenja, kakor bi ga naj živela vsaka mladenka. Tako bo vedno hranila Marijino podobo v kapelici svojega srca.

Ferlinc Roza kaže v raznih slikah, kakoršna mora, oziroma ne sme biti slovenska mladenka. In razvila je še deset podob, ki v zanimivi, šaljivi obliki podajajo prekrasne nauke za dekliško življenje. Prav tako: poleg resnega naj bo vedno tudi kaj pošteno kratkočasnega. Zlasti je povzročila dosti zanimivega iznenadenja pravljica o pariškem ženskem „modercu“, ki je ukrotil vse hudobne žene tam nekje na nekem otoku daljne Avstralije.

Zanimivo je bilo poročilo gospoda p. Juvenala Pichlerja, ki se je slučajno mudil pri nas. Opisal je žalostne razmere na Koroškem, kjer sedaj slušbuje. Razmere na Koroškem so žalibog take, da se morajo naši kraji imenovati pravi raj v smislu mladinskega napredka, kakor sploh društvenega delovanja.

Ul Antonija iz Jarenine pozdravi v imenu domače Dekliške zveze in želi vrlega napredka vsemu dekliškemu zvezinemu delovanju.

Pomen celega shoda pojasni natančneje mladencem gospod kaplan Bosina, ki jih opominja, da naj važne nauke, ki jih dajejo shodi, izvršujejo v življenju. Le na ta način bodo imeli shodi svoj pomen in svoj smisel vse naše sedanje izobraževalno delo.

Tudi na Slovensko Stražo mladenke niso pozabile. Po šentflenartski podružnici so ji darovale 6 K 80 vin.

Kakor navadno, je tudi sedaj lepa pesmica zaključila, shod. Tako živimo in se društveno gibljemo pri nas.

Na Balkanu.

Iz Balkana prihajajo zopet neprijetne, vznemirjajoče vesti. Razdelitev priborjenega turškega ozemlja povzroča med zavezniiki mnogo vroče krvi. Stara nasprotstva med balkanskimi narodi so kljub vsemu zavezništvu zopet izbruhnili in ogrožajo položaj. Nemški listi že pišejo o balkanski vojski štev. 3. Če tudi je pri Nemcih v prvi vrsti želja mati teh poročil, se vendar ne da tajiti, da so razmere zelo napete. Nevarnost je še tem večja, ker je mnogo zunanjih rok na delu, da bi razdvojile dosežanje zmagovalne zavezniške. Med Bolgarijo in Grčijo je po teh poročilih že prišlo do velikih bojev. Ta poročila so seveda pretirana in lažnjiva, kajti med obema državama je bil že skoro dosežen sporazum in bi taki boji, o kakoršnih govore poročila, povzročili gotovo takojšnjo vojsko, o čemur pa nikakor ne more biti govora. Spor med Srbijo in Bolgarijo je tudi še nerešen. Bolgarija zahteva, da se drži pred vojsko sklenjeni dogovor, Srbija zahteva pa revizijo. Po

Bil je Bill.

Počepnil je v jamo ter čepel tam nepremično med jato ptic.

Naenkrat pa je prenehalo žvrgolenje ptic, ki pa niso zleteli, kakor takrat, kadar se jim bliža človek, ampak se stisnili boječe ob tla. Razumel sem celo stvar. Pogled navzgor me je poučil, da je nad taboriščem krožila roparska ptica.

V prihodnjem trenutku se je spustila na svoj plen. A predno je mogla odleteti, jo je bil zgrabil — Bill.

Vse sem videl čisto natančno. Čudno se mi je zdelo le to, da se ptica ni branila, temveč se pustila mirno prijati.

Par trenutkov pozneje jo je Bill zopet izpustil. V zanosnem poletu je zopet odletela v zrak. Videl jo sem nato krožiti visoko v zraku. Tedaj pa je zadonel nekje v daljavi oster žvižg in v istem trenutku se je spustila ptica-roparica proti tlam.

Dosti sem videl.

Macpherson, kateremu sem še isti večer vse razložil, je zmajal z glavo. In res je bila stvar nekoliko fantastična. Čakati smo morali še en teden in nato smo legli na prežo. Kakor sem si mislil, je prišel proti jutru v grmovje mož, ki je spustil udomačenega sokola v zrak.

Čakali smo še četrto ure in ptica, poslušna signalu gospodarja, se je spustila zopet na zemljo. Tedaj pa smo skočili naprej ter prijeli dečka. Ni mogel tajiti: usnat mošnjček, privezan na vrat ptice, je bil nepobiten dokaz.

Mož je bil po poklicu sokolar in je torej pripadal obri, ki je že skoro popolnoma izumrla. Idejo pa je bil začel Bill, kateri je bil seveda s tovarišem vred na mestu aretiran.

zadnjih poročilih je Bolgarija v principu pripravljena, spustiti se v pogajanja radi revizije. Ker bi bili novi zapletljaji na Balkanu nevarni za celo Evropo, zato se trudijo vse velesile, da bi dosegle sporazum. Zlasti Rusija sili zelo odločno, da se poravnajo zavezniiki. Uverjeni smo, da bo zmagal razum nad strastjo in bodo zavezniiki vse mirno rešili med seboj!

Med balkanskimi zavezniiki ne bo prišlo do vojske.

Do vojske med balkanskimi zavezniiki ne bo prišlo, če tudi so se že vršile manjše praske med Bolgari in Grki. Iz teh prask napravlja Slovanom sovražno nemško časopisje pravecate krvave bitke z očitnim namenom, hujskati zaveznika proti zavezniku. Velesile, osobito one tripelentente, si resno prizadevajo, da bi se rešil ves spor mirnim potom brez krvoprelitja, zlasti Rusija in Francija delujeta z vsemi močmi, da bi prišlo med zavezniiki do sporazuma. Francoski zunanji minister Pichon je spregovoril v francoskem senatu te-le značilne besede: „Med narodi, ki so se skupno bojevali, ne sme priti do vojske. Bil bi to bratomorni boj. Mi bomo, če bo treba, napeli vse sile, da prevzamemo vlogo razsojevalca, če tudi nismo v to poklicani.“

Velesile zahtevajo mir na Balkanu.

London, dne 27. maja. Reuterjev biro poroča, da je sprejel angleški državni tajnik Edv. Grey danes predpoldne posamezno vse glavne mirovne delegate balkanskih držav. Vsak delegat se je mudil po četrto ure v zunanjem uradu. Sprejem je določila včerajšnja konferenca veleposlanikov. Prvi je prišel srbski delegat Novaković. Njemu je sledil bolgarski delegat dr. Danew. Zadnji je bil grški pooblaščenec Germadios. Srbskemu delegatu Novakoviću je naznanil Edvard Grey, da nimajo delegatje, ki niso pripravljeni podpisati mirovne pogodbe, pričakovati nobenega drugega sklepa. Nato je prečital angleški državni tajnik Edvard Grey sklep, ki so ga storile velesile; v njem se zlasti povdarja, da so nevspešna pogajanja trajala že cel teden. Novaković je pripomnil, da je Greyjevo naznanilo popolnoma spremenilo položaj. Izgubil še ni popolnoma upanja, da bi ne prišlo do sporazuma. Z ozirom na novo nepričakovano stališče velesil mora pa obvestiti o tem sklepu še svojo vlado in počakati na odgovor. Bolgarskemu delegatu dr. Danewu je angleški državni tajnik baje rekel, da po mnenju velesil ni več nobenega povoda za nadaljnja razmotrivanja in da mora biti takoj podpisana mirovna pogodba, kakoršna je, brez ozira na to, če so vse vojskujoče se države pripravljene isto podpisati ali ne. Dr. Danew je nato izjavil, da takoj podpiše pogodbo. Napram grškemu delegatu se je izrazil Grey v istem smislu ter povdarjal, da bi pomenilo vsako nadaljnje razmotrivanje dolgotrajno zavlačevanje ter je še dostavil, da se je treba ogibati vsem spremembam, ki bi povzročile brezkončne diskusije. Ta sklep so storile velesile. Grški delegat se je izjavil, da mora ta sklep velesil javiti svoji vladi ter počakati na odgovor.

Visoka odlikovanja v srbski armadi.

Srbski uradni list prinaša dne 25. t. m. kraljevski ukaz, s katerim je cela vrsta častnikov, ki so se odlikovali v vojni, odlikovanih z visokimi odlikovanji in zlatimi in srebrnimi kolajnam. Prestolonaslednik Aleksander, princ Arzen, vojvoda Putnik, vsi generali, več štabnih častnikov in 16 drugih častnikov dobi najvišje srbsko odlikovanje, red Karagjorgjevičev IV. reda z briljanti. Princ Jurij je odlikovan z zlato kolajno.

Bolgarski poziv mohamedancem.

Bolgarske vojaške oblasti so pozvale mohamedansko prebivalstvo v okolici Seresa, Drame, Kavale, Demir Hisarja, Dedegača in Odrina, naj stopijo v bolgarsko armado. Zastopniki mohamedancev so imeli nato posvetovanje, na katerem so sklenili sporočiti bolgarski vladi, da je mohamedanstvo takoj pripravljeno, v polni meri izvršiti svoje vojaške dolžnosti, a le pod pogojem, da se jim ne bi bilo treba bojevati proti istovercem.

Bolgarija.

Pod naslovom „Križa v balkanski zvezi“ je bolgarski oficijozni „Mir“ objavil zelo resen članek, iz katerega navajamo glavne misli:

Balkanska zveza je presenetila vso Evropo. A vendar se ta zveza ni ustanovila kar slučajno in nagloma, ampak se je več let pripravljala. Glavni namen zveze je bil, da se ustvari podlaga za trajen mir in za kulturni in gospodarski napredek balkanskih narodov. Evropa je pripisovala Balkanski zvezi veliko važnost ne toliko zato, ker je zveza likvidirala evropsko Turčijo, ampak ker se je pričakovalo, da bo Balkanska zveza ustvarila novo velesilo, ki bo igrala veliko ulogo v mednarodnem razmerju. Še preden se je sklenil mir s Turčijo, se je razmerje med zavezniiki že toliko izpremenilo, da so sedaj prijatelji zveze razočarani. Grčija in Srbija postopata že tako, kakor da Balkanska zveza ne bi imela bodočnosti, in vendar ravno ti dve državi še najbolj potrebujejo zveze. Bolgarija ima tako srečno zemljepisno lego, da najbrže uspeva brez obeh balkanskih zaveznic, ki cenita Balkansko zvezo samo v toliko, kolikor moreta Bolgarijo oropati.

Še več! Bolgarija ima popolno možnost, da še stopi v nove zveze z večjimi in bolj daljnimi državami, ki bodo z večjim kavaliristvom držale dano besedo, in po taki zvezi si Bolgarija ne samo o-

hrani vse, kar ji gre, ampak si zagotovi celo vrsto drugih pridobitev. Vendar Bolgarija še danes najbolj odločno nastopa za izpolnitev zavezniških dolžnosti in se najbolj trudi za ohranitev Balk. zveze! Bolgarija bi bila mogla po padcu Odrina brez ozira na zavezniike skleniti mir s Turčijo, a vendar se Bolgarija s svojo vojsko pri Kataldži in Bulairu še vedno žrtvuje, da bi mogli balkanski zavezniiki doseči svoje zahteve. Toda čaša potrpljenja bo kmalu prepolna. Naša lojalnost ne more iti tako daleč, da bi škodili lastnim koristim. Ako Srbija in Grčija še vedno ne uvidita, kako je nju bodočnost odvisna od zveze, potem tudi Bolgarija ni več dolžna, zanje skrbeti. Srbija ne pomisli, da ima svoje rojake še drugod in nam hoče ugrabiti ozemlje (Macedonijo), ki nam je po pogodbi priznana. Ako Srbija ne odneha, potem ne preostane drugega, kakor da pravočasno branimo ono, kar smo si priborili z orožjem, in zagotovili po pogodbi.

Tako „Mir“!

Apel dr. Kramarja Srbiji in Bolgariji.

V „Narodnih Listih“ je naslovil poslanec dr. Kramar na bolgarski in srbski naslov nujni poziv, naj mirno poravnati svoj spor. Rusko-poljski spor, piše dr. Kramar, je nesreča za slovanstvo in vsled jugoslovanske solidaritete, ki je obstojala začetkoma vojne, smo upali, da bo premagljiva in da bo mogla ozdraviti rane rusko-poljskega spora. Toda zdaj vidimo s strahom spor za plen, kakor da bi ne šlo za visoke ideale osvobođenja zatiranega slovanstva, — temveč za popolnoma navadno osvobođevalno vojno. Bojimo se, da bo možnost notranjega združenja slovanstva vsled tega grdega spora odgođena za nedogleden čas. Dr. Kramar dolži srbsko-radikalno časopisje, da s svojim hujskanjem proti Bolgariji stvari največ škodujejo. Balkansko vprašanje še dolgo ne bo rešeno in v sosesčini Srbije bo ustanovljena Albanija v že znano svrho, da bo vedno ogrožala srbsko kraljestvo. Ali srbski šovinisti v resnici ne morejo misliti na jutri, na bodočnost svojega naroda? Srbski šovinisti naj vendar konečno tudi mislijo, — kako zelo trpe vsled njihove taktike tudi njihovi bratje onkraj Donave. Tudi na naslov bolgarskih šovinstov je naslovil dr. Kramar poziv, naj bodo velikodušni in naj se s Srbijo sporazume. Dr. Kramar pokazuje na pangermanizem. Nemci se bodo zdaj z vso eneržijo vrgli na Malo Azijo, da jo naredo pod turško in nemško zastavo močno.

Dekliški shod v Nazarjih.

V prelepi Savinjski dolini na prijaznem griču nad Savinjo, v častitljivem svetišču Marije Nazareške, bo **v nedeljo, 1. junija** velik dekliški shod za Savinjsko dolino. Cerkveno opravilo se začene ob pol 11. uri. Po cerkvenem opravilu je takoj dekliško zborovanje. Pridiguje ter govori na shodu prof. dr. J. Hohnjec. Popoldne po večernicah priredijo domača dekleta igro: „Večna mladost in večna lepota“. Savinjske, v nedeljo, 1. junija v Nazarjih! Posebno so članice Dekliških Zvez in Marijinih družb uljudno povabljene!

Politični pregled.

Državni zbor.

Kakor sploh vse popoldanske seje ob ponedelkih, je bila tudi ponedeljkova seja zbornice zelo slabo obiskana, komaj toliko, da je bila sklepna. Zbornica je nadaljevala politično debato. Prvi je govoril poljski socialni demokrat Daszynski o političnih in gospodarskih razmerah v Galiciji; zlasti v poljski episkopat se je kaj hudo zaganjal. Drugi je govoril dr. Kolišer o nujnosti javnih zgradb v Galiciji. Češki poslanec Masaryk se je pečal z avstrijsko zunanjo politiko. O kakšni krepki in življenjazmožni bodoči Albaniji ne more biti govora, ker se je izkazal mohamedanizem za nezmožnega za sleherni kulturni napredek. Apeliral je na avstrijske politike, da naj že store konec nezmožnosti naše zunanje in notranje politike. Za njim je govoril še italijanski poslanec Decarli o raznih pobožnih željah avstrijskih Italijanov. Nato je bila seja zaključena.

V včerajšnji torkovi seji je pa dobil prvi besedo socialni demokrat Leuthner, ki je v dvajseturnem govoru ostro prijel voditelja naše zunanje politike, grofa Berchtolda. Po njegovem mnenju se razmere v Avstriji tako dolgo ne bodo zboljšale, dokler ne bodo izginile vse one stranke iz površja, ki ustrezajo vsem željam militarizma. Za njim je govoril nemški krščanski socialc vitez pl. Pantz o posledicah balkanske krize in o naši zunanji politiki. Dogodki na Balkanu bi naj monarhiji odprli oči, da bi uvidela, kako nujno potrebna je kongruenca naše zunanje in notranje politike. Zlasti krvava potreba je, da se reformira naša jugoslovanska politika. Dobri in zdravi odnošaji naše države do balkanskih držav bi krepili njeno gospodarsko moč. Zahteva od vlade, da ukrene vse potrebno, da se zboljšajo gospodarski odnošaji med nami in Balkanom. Baval se je nadalje z graškimi izgredi ter zahteval, da se nujno reformira vsa naša notranja uprava. Za njim je govoril nemški svobodomislec Zenker o vprašanju zakonske reforme. Med njim in med poslanci nemškega

Nationalverbanda, katerim je očital demagogstvo, je prišlo do ostrih spopadov. Padale so pri Nemcih že običajne psovke.

Prihodnja seja zbornice danes v sredo ob 11. uri predpoldne.

Kitajsko.

V severnih kitajskih pokrajinah od dne do dne bolj narašča protirepublikansko gibanje. Generalni guverner v Mukdenu je dobil iz Pekinga ukaz, naj odpošlje vse mandžurske čete v polnem vojnem stanju na južne meje in ob enem poostri dosedanje izjemne odredbe v Mandžuriji.

Raznoterosti.

Dr. Šusteršičeva 50letnica. Jutri, dne 29. t. m., slavi dr. Šusteršič 50letnico svojega rojstva. Ni rodila slovenska mati veliko mož, ki bi lahko pokazali na tako dela-in trudov-, a tudi vspehov-izmag-polno življenje, kakor naš voditelj. Kako je bilo na Slovenskem, predno je nastopil dr. Šusteršič, in kako je sedaj? In vse te spremembe, ki so preobrazile slovensko domovino do zadnje gorske vasi, so v največji meri zasluga dr. Šusteršičeva. Za danes se samo pridružujemo neštetim somišljenikom in častilcem ter kličemo: Bog ga nam ohrani še mnogo let!

Iz odvetniške službe. Dr. Marko Stajniko je napravil pred kratkim odvetniški izpit in se naseli v Ljutomeru.

Protialkoholno društvo „Sv. vojska.“ Nekaj v pojasnilo. List „Glasnik najsvetejših src“ je v štev. 6 t. l., na strani 94 poročilo o ustajnovnem zboru „Sv. vojske“ dodal naslednjo pripombo: „Presenetilo pa nas je, da niso v odboru tisti prvobojniki, ki so z besedo, s peresom in vzgledom že doslej mnogo storili za abstinenco. Ali je „Sv. vojska“ samo učiteljska?!“ Ta opomba v listu, ki je namenjen širnim slojem ljudstva, utegne vzbuditi nezaupanje proti društvu in itak težavnemu protialkoholnemu delu. Glede sestave odbora je pripomniti sledeče: 1. Odbor šteje le pet udov in bi naj imel seje vsaj vsak mesec. Če bo teh pet odbornikov raztreseno po celim Spodnjem Stajerskem, kdo jih bo spravil skupaj k sejam in kdo jim bo vračal potne stroške? Zato so celo gospodje, ki so bili na ljubljanskem kongresu določeni za protialkoholno akcijo na Stajerskem, odločno izjavili, naj se jih ne voli v odbor, ker bi ne mogli prihajati k sejam. Sicer pa ima odbor po par. 8 društvenih pravil pravico, imenovati si poljubno število zaupnikov, ki se tudi lahko udeležujejo odborovih sej, če jim je priložno, če ne, pa je odbor sklepčen tudi brez njih in lahko pismeno dajejo nasvete. Med zaupniki bodo prišli v prvi vrsti v poštev „prvoboritelji abstinenca.“ 2. Abstinenca se zdi mnogim pretirana in nepopularna stvar, in zdaj naj bi v odboru sedeli le „prvoboritelji“ abstinenca! 3. Protialkoholno društvo se ne meša v strankarske boje, tudi v ljubljanskem odboru so gospodje različnega političnega mišljenja, saj je tudi pijančevanje „nadstrankarsko“, oziroma se najde v vseh strankah in stanovih. Zato se je iz odličnih krogov Vseslov. ljudske stranke izrecno nasvetovalo, voliti le enega duhovnika v odbor. Nihče ne more tajiti, da ima učiteljstvo lepo priložnost, delovati pri šolski mladini za treznostno gibanje, ravno tako je ženstvo pri tem važen faktor in med dijaštvom je tudi potrebno, delovati za treznost. Zato imata v odboru po enega zastopnika oba mariborska zavoda, gimnazija in učiteljske, enega zastopnika duhovščina, eno zastopnico ženstvo in enega učiteljstvo. — Ne iščite torej dlake v jajcu, ampak delajte rajši „z besedo, s peresom in vzgledom“ proti demonu alkoholu! Profes. Fr. Kovačič, predsednik „Sv. vojske“ za Stajersko.

Kako nas ljubijo. Graški „Volksblatt“ od dne 27. t. m. prinaša v koncu svojega uvodnega članka, v katerem se bavi s sporom med balkanskimi zavezniki, tudi naslednji stavek: „Uns Österreichern kann es — wenn wir vom menschlichen Standpunkte absehen, der jedes Blutvergießen verabscheut — gleichgültig sein, ob sich die südslawischen Brüder die Schädels einschlagen.“ (Nam Avstrije je — ako se ne oziramo na stališče, da je treba obsojati vsako krvoprelitje — popolnoma vse eno, če si jugoslovanski bratje razbijajo glave.) Ali ni nežen ta izliv neKškega srca? Kako mehkočutno je vendar priznanje, da je Nemcem vse eno, če se Jugoslovani pokoljejo. In, nota bene! tako piše nemško krščansko-socijalno glasilo, ki bi vendar moralo imeti pravičnost in poštenje za glavno maksimo, ter sedaj v času, ko se človeštvo kar koplje v pretirani humaniteti in se ne sme nobenemu lumpu skriviti — lasu. Res, nacionalna strast je oropala Nemce vse plemenitosti in kulturnosti.

Glasba. Sloveča trdka za izdelovanje orgel Josip Brandl v Mariboru je postavila v zadnjih letih več orgel, na primer v Pišecah, Središču, Sv. Miklavžu pri Ormožu itd., o katerih se sicer ni veliko pisalo, a delo vedno hvali mojstra. O najnovejšem delu, o orgljah v Gomilici pri Ernovžu pa piše priznani strokovnjak p. M. Horn iz Gradca sledeče: Orgli imajo 13 pojočih spremenov. Izmed njih je pa flavtin bas v pedal kombiniran iz prvega manuala. Pedal sam ima tri spremene: subbas 16, violonbas 16 in flavtinbas 8. V prvem manualu se nahajajo sledeče spremene: principal 8, gamba 8, bordun 8, salicional 8, dunajska flauta 8, eolina 8, cevna flav-

ta 4, oktava 4, mikstura 2 in dve tretji., četrta. Izmed teh deveterih glasov je na podvojnem manualnem načinu izpeljanih šest, s še posebnim izpremenom vox coelestis, na drugi manual. Pripomniti treba, da se je gospod Brandl posebej oziral na potrebe in umetniške intencije gospoda organista ter postavil vse spremene pod takomenovano ojačevalno omaro, ki omogočuje posebne umetniške učinke. Mehovje je zdatno, igralnik zelo eleganten in orglje znamenit kras za župno cerkev v Gomilici. Župni cerkvi moramo samo čestitati na tej lepi pridobitvi. Tudi gospodu Brandlu čestitamo k temu novemu delu, ki je zopet pokazalo, da je sloves njegovih del opravičen in priznan od nepristranskih umetnikov.

Dirka. V nedeljo, dne 25. t. m., je bil drugi in zadnji dan konjske dirke na mariborskem dirkališču. V Mariboru sicer dirka nima tistega družabnega pomena, kakor po velikih mestih in svetovnih dirkališčih, kjer je dirkališče zbirališče eleganc in rendezvous družabne prave in psevdo-elite, vendar se je tudi tukaj zbralo obilo občinstva. Zlasti so še prišli vsi, ki se na konje malo ali nekoliko bolj razumejo in je bilo ta dan dirkališče cilj vseh mariborskih posestnikov konj. Voz za vozom je drdral v prvih popoldanskih urah po Tržaški cesti proti Teznu. Poteka dirke ne bomo opisovali podrobneje, — ker bi naših čitateljev to mogoče ne zanimalo. Zadržuje naj kratko: Dirka je bila prav interesantna in je prišlo do prav zanimivih zaključnih bojov, katerim je sledilo občinstvo z napetostjo. Kakšnih posebnih vspehov pa konji-dirkači niso dosegli. Bilo je vse zelo srednje vrste. Sportno največ zanimanja je vzbudila petletna kobilica „Eliga“, last gospoda Seršena iz Veržaja, ki je pobila leta 1906 od „Minke“ priborjeni rekord za kmečke konje 1:40 ter je dobila za to dve častni nagradi po 300 K. Sploh je bila, kakor na praznik, tako tudi v nedeljo udeležba od strani ljubomernih kmetov zelo številna in so imeli nekateri prav izborne in lepe konje.

Polajnsko obsojen. Pred ljubljansko poroto se je po dvadnevni razpravi včeraj zvečer končala kazenska obravnava proti znahemu Polajnskotu, ki je poneveril pri Zadružni zvezi in Jadranski banki v Ljubljani svoto 40.000 K in z njo pobegnil v Ameriko. Ker so našli pri njemu le neko neznačno svoto in pa 4000 K, ki jih je naložil pri nekem denarnem zavodu v Nemčiji, je očitno, da je ostali denar nekam skril, česar pa ni hotel izdati. Obsojen je bil na šest let težke ječe. Kazensko postopanje zoper njegovo ženo je ustavljeno.

Štajersko.

Maribor. Za drugo letošnje porotno zasedanje so izžrebani naslednji porotniki: Vilhelm Abt, trg. z perutnino, Alojzij Baizer, ključavničarski mojster, Jožef Baumeister, agent, trgovec Vilhelm Berdajs, svečar Franc Duchek, mesar Karol Fritz, čevljarski mojster Valentin Glušič, hišni posestnik Al. Käfer, krojaški mojster Anton Kossar, trgovec Franc Leinschitz, in hišni posestnik Jurij Lendler, vsi iz Maribora; Ferdinand Mlinarič, gostilničar pri Sv. Trojici v Slov. goricah; gostilničar Konrad Golob v Gornji Senarski; gostilničar Janez Šabeder v Žikarcu; posestnik Alojz Dobaj v Grušovi; posestnik Franc Vračko v Malečniku; posestnik Andrej Kremautz na Plaču; pekovski mojster Rudolf Smonig na Plaču; gostilničar Janez Likavec v Rančah; pos. Štefan Vaupotič v Ceršaku; posestnik Janez Jauk v Limbužu; lesni trgovec Jakob Novak pri Sv. Lovrencu nad Mariborom; posestnik Alojz Jug v Rušah; posestnik Karol Lingelj v Rušah; veleposestnik Luka Hleb na Smolniku; trgovec Oton Kartin na Gornji Poljskavi; posestnik in gostilničar Jožef Jeglič v Slov. Bistrici. Iz ptujskega mesta: odvetnik dr. Ivan Fermevc, kamnosek Jožef Murschetz, in trgovec Alojz Muchitsch; gostilničar in posestnik Janez Crahur v Štukah; trgovec Gvidon Högenwart na Spodnjem Bregu; trgovec Ernest Kweder v Ormožu; posestnik in župan Jakob Irgolič, Višnjivrh; posestnik Jakob Šostarič v Grabončah; posestnik Janez Bauer v Marenbergu. Kot našdomestni porotniki: trgovec Franc Marini, gostilničar Andrej Matzhöld, posestnik Martin Musek, gostilničar J. Nendl, slaščičar Janez Pelikan, slikar Ljudovik Sabukoscheg, trgovec Boštjan Scherer, zidarski mojster Fr. Senekovič in trgovec Adolf Weigert, vsi iz Maribora.

Maribor. (Nagla smrt.) Včeraj opoldne je umrl tukajšnji lekarnar na Glavnem trgu, J. Taborsky. Pri pisalni mizi ga je zadela kap. Bil je takoj mrtev.

Maribor. Dramatično društvo uljudno vabi na zabavni večer pri pogrnenih mizah, ki ga priredi svojim diletantom v soboto, dne 31. majnika, ob 8. uri zvečer, v veliki dvorani Narodnega doma. Spored: 1. Bimbo: Lažnjivca, komičen prizor. 2. Dvorak: Lunina pesem, samospev s spremljevanjem glasovirja. 3. Rogač: Šlapca Damjan, humorističen solo-nastop s petjem. 4. Funtel-Hoffmeister: Trije ja-hači, melodram. 5. Mazgec: Mladostni čas, samospev s spremljevanjem glasovirja. 6. Mavžl: Postrešek št. 15, komičen solo-nastop. 7. Ljubec: Podub, dvospev s spremljevanjem glasovirja. 8. Veter-nik: Morilec in njegova žena, komičen prizor. 9. Koprivar: Pridite, pridite polko plesat, dvospev. 10. Cimbelj: So taki časi zdaj, kuplet. Prosta zabava.

Sodeluje orkester Glasbenega društva. Vstopnina za nečlane 1 K, rodbina, 3 osebe 2 K, za dijake 50 v. Slovenci, udeležite se tega večera v priznanjem onim, ki so vam s svojo požrtvovalnostjo priredili marsikateri lep večer. — Odbor.

Karčevina pri Mariboru. Kake pojme imajo naši Nemci in posilinemci o politični dostojnosti, kaže sledeči slučaj: Naš vinski trgovec Pessl, ki je imel radi svoje „trgovine“ že precej čudne sitnosti, je velik in nestrpen Nemec. Njegovo nemštvo je tako, da so se ga naveličali celo mirnejši in treznejši Nemci, zato je pri zadnjih občinskih volitvah v Lajterspergu kljub silni agitaciji propadel. Ta mož je pa v obnem tudi predsednik karčevinsko-lajtersperskega krajnega šolskega sveta. Volitve v Lajterspergu so mu pokazale, da mu ljudstvo ne zaupa, kljub temu pa ne izvaja posledic, katere bi gotovo vsak, ki kaj da na politično dostojnost. Človek, ki mu je na tak eklatanten način izraženo nezaupanje, kakor Pesslnu, vendar ne bo še nadalje izvrševal važnih funkcij predsednika krajnega šolskega sveta, koje mesto mora tudi temeljiti samo na zaupanju prebivalstva. Apeliramo tudi na okrajno glavarstvo, da opozori moža, ki ima tako neobčutno kožo, na njegovo dolžnost.

Ruše. Orožniški postajevodja Tisovec je ovdil našega župana zaradi streljanja. Kaj mu je napravil gospod Lasbacher, da se mu je tako zameril, ne vemo. Do sedaj je že bila ena obravnava, a bo v kratkem še druga. Kakor slišimo, pride gospod župan, nadučitelj Lasbacher, vsled brihtnosti titularstražmojstra Tisoveca na gavge. To pa le vsled tega, ker ni dopustil njegove sekature. Proti streljanju se namreč ni bil nihče pritožil in je sedaj naš čuvaj javnega miru in reda in branitelj našega imetja v veliki zadregi, kako jo bo izpeljal. Mi vsi upamo, da dobi gospod župan pri sodnji častno zadoščenje in bo tudi vedel pozneje uravnati svoje postopanje proti ljudem, ki mu sedaj tako pakleše mečejo pod noge. Mi nočemo nič drugega kot pravico in to bomo branili z vsemi svojimi močmi.

Konjice. Nek uzmovč je vdrl v Filipičevo gostilno in odnesel Südmarkin nabiralnik ter nekaj cigaret.

Gradec. V neki gostilni petega mestnega okraja se je ustrelil vrtnar Reinhold Bischof. Prišel je v Gradec iz Ptuja.

Sv. Rupert v Slovenskih goricah. Dne 23. t. m. je umrl vsled sušice, star komaj 18 let, mladenič Karol Kramberger. Bil je ud Marijine družbe in pa bralnega društva. Pogreb v nedeljo, dne 25. t. m. je bil sijajen. Vrlenu fantu, ki je rad veliko čital, — svetila večna luč!

Kapela pri Radencih. Kapelsko bralno društvo priredi v nedeljo, dne 1. junija, veliko tombolo s petjem in tamburanjem v gostilniških prostorih gospoda Jankota Čiriča v Zidu. Uljudno vabimo prijatelje našega društva. Sosedje in domačini, pridite v obilnem številu na krasni grič kapelski.

Sv. Urban pri Ptuj. Poslanec Mih. Brenčič priredi v nedeljo, dne 1. junija, po rani sv. maši shod Slovenske kmečke zveze. Pristajši K. Z., pridite in agitirajte za veliko udeležbo. Shod se vrši pri lepem vremenu pri cerkvi pod milim nebom, pri slabem vremenu pa v gostilni Klemenčič.

Jarenina. Nedeljska prireditvev Dekliške zveze je povoljno uspela. Igralo se je izborno, pelo prav lepo, in tudi udeležba je bila častna, zlasti od strani vrlih Mariborčanov ter dragih šentiljčanov. Zato tudi upamo, da nas prihodnjo nedeljo zopet počaste vsi sedanjci ter še mnogi drugi gostje na veselici, ki jo priredi bralno društvo s sodelovanjem gg. visokošolcev iz Gradca. Zlasti narodni krogi iz Maribora ne morejo najti primernejšega izleta, kakor v naše senčne livade. Zato v nedeljo, dne 1. junija — vsi v Jarenino!

Ormož. Zveza nemških požarnih bramb okraja Ptuj sklicuje na dne 16. junija skupščino društev celega okraja v Loperšice pri Ormožu. Vas Loperšice, čeravno popolnoma slovenska, je tako srečna, da ima požarno brambo z nemško komando. In sedaj bo tako srečna, imeti vsenemške hajlovce iz Ptuja, Ormoža in drugod za en dan v svoji sredini. Pohod nemških hajlovcev v slovensko vas Loperšice je delo ormoških Nemcev in načelnika požarne brambe v Loperšicah in ne pomeni ničesar drugega, kot izzivanje Slovencev našega okraja. Ali si bomo Slovenci dali to mirno dopasti in ne bomo izvajali posledic.

Ormož. Naša mladeniška in dekliska zveza bo imela v nedeljo, dne 1. junija, poboldne ob 3. uri, svoj redni mesečni shod. Zanimiv program. Pridite vsi!

Poljčane. Dne 1. junija se otvori avtomobilna zveza z Rogaško-Slatino. Trajala bo do dne 30. septembra.

Vransko. Iznajditelju dogodnice iz Vranskega v „Nar. Listu“ z dne 15. maja toliko v album: Nesramna laž je, da bi jaz nagovarjal Janeza Smokla, meni le trohico sporočiti, veliko manj pa za kroje Orlov, ker si jih bodo sami nabavili, ni jim treba krasti, kakor se je odlikoval neki Sokol. Toliko vranskemu „bajkoslovcu.“ Vransko, 26. maja 1913. Frančišek Irgl, župnik.

Listnica uredništva.

Petrovč. V popolnoma lokalne zadeve se ne vmešavamo. Pozdrav!

Pošteno dekle

z dobrimi spričevali želi takoj vstopiti v službo v kako trgovino, najraje v trgu ali na deželi kot trgovska pomočnica. Naslov pod šifro „M. J. 203“ poste restante Velenje. 117

Ekonom,

z najboljšimi spričevali, oženjen, doslužen vojak podčastnik, izurjen v vsaki stroki vrtnarstva, vinoreje, sadjereje poljedelstva, živinoreje ter drugih v to stroko spadajočih predmetov, išče službe oskrbnikana kakor grajščini ali veleposestvu. Kje pove upravnistvo

Služba organista in cerkovnika

pri Sv. Vidu niže Ptaja se razpisuje. Pojasnila daje župnijski urad. 111

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

Inkret — odšel,
Cobel — prišel!
Vinček — ostal,
Kakor — kristal.

Kdor ne veruje — nam,
Poskusi naj ga — sam!

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel gostilno gospoda Inkreta na Lajtersperški cesti v Krčevini. Točim znana dr. Turnerjeva vina in tudi pristnega ljutomeržana. Vedno dobra kuhinja!

Fran Cobel, gostilničar.

Franjo Duchek

svečar in medicar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenic, namiznih in mili sveč ter voščenk

Postrežba točna!

Nizke cene!

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Pozor!

Naznanjam da prodam zaradi pomanjkanja prostora in prevelike zaloge 800 parov čevljev za gospode, 2000 parov za gospe ter 500 parov čevljev za otroke, nadalje vse vrste sandal, čevljev za dom ter čevljev za birmo po najnižjih cenah. Čevlje, ki so že iz mode, vendar izborne kakovosti, prodam nizko pod lastno ceno. Domače delo Naročila od zunaj in popravila izvršujem točno in po ceni

Štefan Strašek,

prva največja zaloga obnaval v Celju, Schmidgasse št. 3.

Novi motor na bencin

s 3 HP se zelo poceni prodaja. Karol Sinkovič, strojni kjučavničar, Maribor, Grad.

Proda hiša, se lepa, enonadstropna, vili podobna, obstoječa iz 5 zidana, sob in gospodarskega poslopja, 2 1/2 orala sadonosnika in njive, s stiskalnicco. — Lega v prijaznem trgu Gornja Radgona, tik župne cerkve sv. Petra, 5 minut od želez. postaje Gornja Radgona in 5 minut od mesta Radgona. Nese mesečno 50 K najemnine. Zaradi lepe, mirne lege, brez prahu, z vrtom obdana, posebno pripravna za kakoga duhovnika-penzionista. Cena in plačilni pogoji se zvejo pri gospodu Janezu Lančiču, kleparskemu mojstru v Gornji Radgoni. 70

Gostilna

s trafiko in trgovino, 1 uro od Maribora na okrajni cesti Maribor Ptuj, jako prometni kraj, se vsem zemljiščem in premišninami, pod roko takoj prodaja. Pogoji ugodni. Naslov se izve v upravnistvo lista.

Niti ena

dama, ki gleda na pravilno negovanje kože, osobito če hoče odstraniti razne pege na obrazu in na rokah, ne najde v to svrhu boljšega mila, kot je staro priznано

Bergmanovo Karbolteerzvepleno milo
znamka Steckenpferd

od Bergmanna & Co., Dečim ob Labi.

Komad stane 80 vin. Dobi se v lekarnah, drožerijah, parfumerijah in v vseh tozadevnih prodajalnah.

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za spomladne obleke

po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno.

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Trgovina s steklom, porcelanom in kamenino

Ivan Kleinšek

Maribor, Koroška cesta št. 17

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : :

Popravila se najceneje izvršujejo!

PLANINKA,

edino planinsko letovišče na Pohorju.

Sezija od 1. junija do 15. septembra.

10 sob s 22 posteljami, topla in mrzla kopel, lahkotni in krasni izprehodi po senčnatem jelovem gozdu, najboljša planin, voda, dobra kuhinja.

Lahek dohod iz železniških postaj Ruše, Bistrica ob roški žel., Maribor, Fram. 1250 m nad morjem, pri Sv. Arehu poleg Ruške kočje.

Cene zmerne!

Natančnejša pojasnila daje Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva, pošta Ruše, Stajersko.

Prečastitim cerkvenim predstojništvom, ter slav. občinstvu priporoča svoj atelir za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kakor kipe, oltarje itd. iz lesa, kamna in mavca

Jvo Sojč, kipar

Maribor, Reiserjeva ulica 26.

Izvirna dela!

Solidne cene!

Automobilna zveza Celje-Ljubljana družba z. o. z. na Vranskem.

Vozni red

veljaven od 26. maja 1913.

Odhod iz Ljubljane ob 6. uri zjutraj.

Prihod v Celje ob 9. uri dop.

Odhod iz Celje ob 1. uri 30 min. popoldne.

Prihod v Ljubljano ob 4. uri 40 min. popoldne.

Odhod iz Celja 6. uri zjutraj.

Prihod v Ljubljano ob 9. uri dopoldne

Odhod iz Ljubljane ob 3 uri 30 min. popoldne.

Prihod v Celje ob 7. uri zvečer.

Alojz Šumenjak

trgovina manufakturnega, špecerijskega blaga in železnine

Sv. Benedikt v Slov. goricah

v posojilniški hiši,

priporoča svojo veliko izber. Kupuje vsakovrstne deželne pridelke, kakor: jajca, maslo, surovo maslo, fižol, oves, pšenico, ječmen, vinski kamen, suhe gobe, itd., sploh vse deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih cenah. 115

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

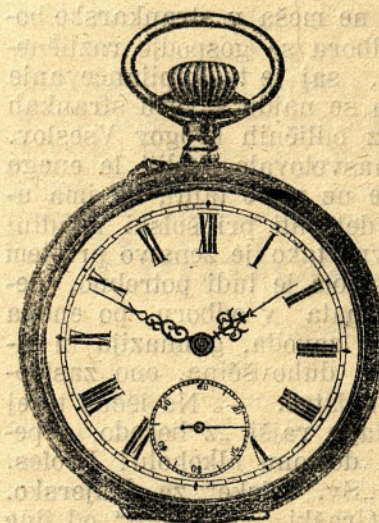
Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

Ure za birmo!

repasirane s pismenim jamsivom:

Pristna srebrna ura K 7.—

Pristna srebr. ura ženska K 7.—

Pristna srebrna verižica K 2.—

Pristna srebrna verižica

damška K 3-40

Zlata ura K 28.—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodal rapasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica števil. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2 % proti tri mesečni odpovedi po 4 1/2 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2 % in na osebni kredit po 8 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izjemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in rošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.